

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

TIL TARAQQIYOTIDA KOGNITIV TILSHUNOSLIKNING O'RNI THE ROLE OF COGNITIVE LINGUISTICS IN LANGUAGE DEVELOPMENT

DOI: [10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/VMTF7707](https://doi.org/10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/VMTF7707)

Turg'unova Maftuna Jamoldin qizi

Tayanch doktorant

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat

o'zbek tili va adabiyoti universiteti,

turgunov_nurullo@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada jahon va o'zbek tilshunoslari tomonidan kognitiv tilshunoslik qay darajada o'rganilgani, uning tilshunosligida tutgan o'rni haqida ma'lumotlar berilgan. Kognitiv tilshunoslikning shakllanishi, ildizi, tilshunoslik tarixidan munosib joy olgan olimlarning kognitiv tilshunoslik haqidagi fikrlari keltirilgan. Xususan, kognitiv tilshunoslikni monografik planda o'rgangan Sank-Peterburg universiteti professori Tatyana Skrepsovaning mavzu doirasidagi fikrlari tahlilga tortilgan, xulosalar, munosabatlar berilgan. Olima kognitiv tilshunoslikning ildizi haqida gapirar ekan, bu yo'nalish rus tilshunosligida gurkiraganini aytadi. Bundan tashqari, o'zbek tilshunosi O.Samiyevaning kognitiv tilshunoslik bevosita til va tafakkur mahsuli ekani haqidagi qarashlari ham e'tiborga olingan. Tadqiqotchi til va tafakkur chambarchas bog'liq ekani, tafakkurimizdagi jarayon tilimiz orqali reallikka aylanishini, bu g'oyani dastlab buyuk tilshunos Vilgelm fon Humboldt asoslaganini aytib o'tadi.

Kalit so'zlar: kognitiv tilshunoslik, til, tafakkur, psixolingvistika, belgilar tizimi, tilning ichki mohiyati.

Annotation. The article provides information on the extent to which cognitive linguistics has been studied by world and Uzbek linguists, its place in linguistics. The formation, roots of cognitive linguistics, and the views of scientists who have taken a worthy place in the history of linguistics on cognitive linguistics are presented. In particular, the views of Tatyana Skrepsova, a professor at St. Petersburg University, who studied cognitive linguistics in a monographic plan, on the topic are analyzed, conclusions and relationships are given. Speaking about the roots of cognitive linguistics, the scientist says that this direction has flourished in Russian linguistics. In addition, the views of Uzbek linguist O. Samiyeva that cognitive linguistics is a direct product of language and thinking are also taken into account. The researcher notes that language and thinking are closely related, that the process in our thinking becomes reality through our language, and that this idea was first substantiated by the great linguist Wilhelm von Humboldt.

Keywords: cognitive linguistics, language, thinking, psycholinguistics, sign system, inner essence of language.

XX asrda shakllangan kognitiv tilshunoslik bugungi kunda tibbiyot, til, axborot texnologiyalari va bir qancha sohalarda kurtak yoyib ulgurdi. Bu uning bevosita inson shaxsi bilan bog‘liqligi, til va tafakkur o‘rtasidagi munosabatning mevasi ekanligi va psixolingvistikaning katta bir bo‘g‘ini ekanidan dalolatdir. Til va tafakkur bo‘yicha Gumboldt ilk fikrlarni bildirib o‘tgan. Garchi unda kognitiv tilshunoslik fani mavjud bo‘lmasa-da, lekin asl ildiz shu bo‘lgani uchun ham ahamiyatlidir.

O.Samiyeva o‘zining “Til formadir, til mohiyat emas, balki formadir: Ferdinand de Sossyur va Vilgelm fon Gumboldt nazariyalarining "taqqosiy tahlili” nomli maqolasida Gumboldt til tafakkur ifodasi deb bilganini aytadi. Bundan tashqari olim Gumboldtning til va tafakkur to‘g‘risidagi fikrlarini berishi barobarida o‘z fikr-mulohazalarini ham berib o‘tadi. Uning fikricha, Gumboldtning tilning ichki mohiyatini birinchi planga qo‘yadi, til aloqa vositasi bo‘lishi bilan birga inson tafakkuri va dunyoni anglashning ifodasidir. O‘zaro uzviy aloqada bo‘lgan til va tafakkur insonning dunyoqarashini shakllantiradi [Samiyeva, 2024: 310].

Yuqoridagi ma‘lumotdan ko‘rinib turibdiki, til va tafakkur bir-biri bilan chambarchas bog‘liq. Shunday ekan, bular oralig‘ida yangi soha rivojlanishi ham tabiiy hodisa edi.

“Kognitiv tilshunoslikning rasmiy „tug‘ilishi“ 1989-yil bahorida bo‘lib o‘tgan Xalqaro lingvistik simpoziumga to‘g‘ri keladi. Duisburgda (Germaniya) va bir vaqtning o‘zida kognitiv tilshunoslik bo‘yicha birinchi xalqaro konferensiya bo‘ldi. Simpozium ishtirokchilari Xalqaro kognitiv tilshunoslik assotsiatsiyasini tuzdilar. inglizcha: International Cognitive Linguistics Association), Kognitiv lingvistika jurnaliga asos solgan va Kognitiv tilshunoslik tadqiqotlari monografiyalari seriyasini yaratgan, keyinchalik ushbu yo‘nalishning taniqli vakillarining asarlarini nashr etgan. Biroq, mohiyatiga ko‘ra, kognitiv lingvistika avvalroq va 1980-yillarning oxirlarida paydo bo‘lgan. — bu uning tug‘ilgan davri emas, balki gullagan davri, tegishli mafkura ruhida yaratilgan ko‘plab asarlar nashr etilgan davr” [Попова, 2007: 15].

“Kognitiv tilshunoslikda biz til va tafakkur o‘rtasidagi murakkab munosabatlarni o‘rganishning yangi bosqichini ko‘ramiz, bu muammo asosan rus nazariy tilshunosligiga xosdir. Bunday tadqiqotlarni neyrofiziologlar, shifokorlar, psixologlar boshlashgan. (P.Brok, K.Vernik, I.M.Sechenov, V.M.Bekhterev, I. P. Pavlov vaboshq.). Neyrolingvistika neyrofiziologiya asosida vujudga kelgan (L. S. Vygotskiy, A. R. Luriya). Til faoliyati inson miyasida sodir bo‘lishi, til faoliyatining har xil turlari (tilni o‘zlashtirish, tinglash, gapirish, o‘qish, yozish va boshqalar) miyaning turli qismlari bilan bog‘liq” [Попова, 2007: 15].

“Til va tafakkur o‘rtasidagi munosabat muammosi rivojlanishining navbatdagi bosqichi psixolingvistika bo‘lib, u nutqni yaratish va idrok etish jarayonlarini, tilni inson ongida saqlanadigan belgilar tizimi sifatida o‘rganish jarayonlarini, tilning o‘zaro bog‘liqligini o‘rganadi)” [Попова, 2007: 16].

Dunyo tilshunosligida kognitiv tilshunoslik bo'yicha amalga oshirilgan ishlarni Sank-Peterburg davlat universiteti professori Tatyana Skerbsova o'zining "Kognitiv tilshunoslik" nomli risolasida atroflicha yoritib bergan. U bu o'quv qo'llanmasini yaratishdan maqsadi kognitiv tilshunoslik tushunchasini an'anaviy tushunishga qaratilgandir. Mazkur qo'llanma orqali biz kognitiv tilshunoslikni dastlab xorijda, xususan, AQSh va B.Britaniyada qabul qilinganligi va darsliklarda o'z aksini topganligini bilib olamiz. Olima garchi kognitiv tilshunoslik Amerikada vujudga kelsa-da, ammo Yevropa va Rossiyada bu yo'nalish bo'yicha ishlar salmoqli o'rin egallaganini qayd etadi, xususan u Yevropada kognitiv tilshunoslikka oid quyidagi darslik va onotologiyalar mavjudligini qayd etadi: "Ungerer, Schmid 1996; Lee 2001; Croft, Cruse 2004; Evans, Green 2006; Geeraerts 2006; Kristiansen et al. 2006" [Скребцова, 2011; 6]. Rus tilshunosligida esa kognitiv tilshunoslik bo'yicha quyidagi olimlar faol ishtirok etganligini bayon etadi: "Герасимов [Герасимов, 1985]; Демьянков; Кубрякова; Ченки; Баранов, Добровольский [Баранов. Добровольский, 1997]; Рахилина 1997; Рахилина 1998а; Скребцова и др" [Скребцова, 2011]. Skrepsova kognitiv tilshunoslik ayniqsa, rus tilshunosligidagidagi ishlarda tez o'sib borayotganini ta'kidlaydi. Buni u bu yo'nalishning dolzarbligi va yangi yo'nalish bo'lgani uchun qiziquvchilarning ko'pligidan deb biladi. Olima kognitiv tilshunoslik bitta fan emas, balki psixolingvistika, biolingvistika, yuridik tilshunoslik, kompyuter lingvistikasi, siyosiy lingvistika, shuningdek, lingvogeografiya va antropologiya kabi fanlarning chorrahasida joylashgan chegara soha ekanini uqtiradi. "Kognitiv tilshunoslikning tabiati boshqa fanlar, birinchi o'rinda, psixologiyadan, so'ng falsafa, neyrofiziologiya, falsafa, sotsiologiya, siyosatshunoslik, etnografiya va sun'iy intellekt nazariyasi va boshqa axborot va eksperimental ma'lumotlardan faol harakatda namoyon bo'lishini, aytadi Skrepsova monografiyasida. Bu holatda asosiy rol tilshunoslar qo'lida ekanini va buni his qilgan tilshunoslar kognitiv tilshunoslik bo'yicha turli bir qancha ishlarni amalga oshirganligini va oshirayotganligini qo'shimcha qiladi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda kognitiv tilshunoslikning yuzaga kelishi 1980-yillarning oxiridan boshlab, asosiy ilmiy muhit va metodologik yondashuvlar shakllana boshlagan va keyinchalik rivojlanib, turli yo'nalishlar bilan boyitilgan. Bu jarayon, asosan, xalqaro ilmiy an'analarga mos kelib, mamlakatda til va muloqotning kognitiv asoslarini chuqurroq o'rganishga imkon yaratdi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Samiyeva O. Til formadir, til mohiyat emas, balki formadir: Ferdinand de Sossyur va Vilgelm fon Gumboldt nazariyalarining "taqqosiy tahlili"/ "Yangi O'zbekistonda o'zbek adabiy tilining rivojlanish tendensiyalari: muammolar, yechimlar, tavsiyalar" mavzusida respublika ilmiy-amaliy anjumani. Toshkent: 2024-yil.

2. Баранов А. Н., Добровольский Д. О. Постулаты когнитивной семантики // Известия АН. СЛЯ. 1997. Т. 56. №1
3. З.Д.Попова, И.А.Стернин,. *Когнитивная лингвистика. Монография..* АСТ: «Восток-Запад», 2007. [ISBN 9785170451036](#).
4. Герасимов В. И. К стоневлению «когнитивной грамматика» // Современные зарубежные теории. М., 1985
5. Скребцова, Т. Г.. *Когнитивная лингвистика: Курс лекций..* Филологический факультет СПбГУ, 2011. [ISBN ISBN 978-5-8465-1037-1](#)
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=Iy7hDzQAAAAJ&citation_for_view=Iy7hDzQAAAAJ:2osOgNQ5qMEC
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=aiGGU2YAAAAJ&citation_for_view=aiGGU2YAAAAJ:YsMSGGLbcyi4C
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=gHnKX3EAAAAJ&citation_for_view=gHnKX3EAAAAJ:kNdYIx-mwKoC
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=oSSeGakAAAAJ&citation_for_view=oSSeGakAAAAJ:u5HHmVD_uO8C
<https://www.researchgate.net/publication/371445473> *O'zbek tili va adabiyoti jurnali*.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn “Siyərün-nəbi” əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafrö 'z</i>	“Boburnoma” parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning “Sab' ai sayyor” asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	“Nasoyim ul-muhabbat” asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn “Yüz hədis və yüz hekayə” əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	“Qo'noq” umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774